

BOG

KALLOCCAIN (VED B.S. NIELSEN OG J. WAMMEN) (/BOEGER/KALLOCCAIN-ROMAN-FRA-DET-21-AARHUNDREDE-VED-BS-NIELSEN-OG-J-WAMMEN)

Af Karin Boye (/forfattere/karin-boye) (2021)

LÅN PÅ BIBLIOTEKET

Log ind (/user/login?destination=/boeger/kalloccain-roman-fra-det-21-aarhundrede-ved-bs-nielsen-og-j-wammen) for at anmelde

(HTTPS://BIBLIOTEK.DK/DA/SEARCH/WORK/?

Facebook

Tweet (https://twitter.com/intent/tweet?

SEARCH_BLOCK_FORM=870970-

(http://www.facebook.com/share.php?url=http://litteratusiden.dk/boeger/kalloccain-roman-fra-det-21-aarhundrede-ved-bs-nielsen-og-j-wammen&title=Kalloccain (Ved B.S. Nielsen og J. Wammen))

url=http://litteratusiden.dk/boeger/kalloccain-roman-fra-det-21-aarhundrede-ved-bs-nielsen-og-j-wammen&status=Kalloccain (Ved B.S. Nielsen og J. Wammen)+http://litteratusiden.dk/boeger/kalloccain-roman-fra-det-21-aarhundrede-ved-bs-nielsen-og-j-wammen)

BASIS%63A39405148&FRAGMENT-CONTENT)

Kalloccain siver ildevarslende rundt i blodet på jagt efter samme inderlige sandheder som det stof, bogen handler om.

Originaludgave: 1940.

TAGS:

FØLELSER (/TAXONOMY/TERM/3597) HJERNEVASK (/TAXONOMY/TERM/4450)
IDENTITET (/TAXONOMY/TERM/4706) KRIG (/TAXONOMY/TERM/5890)
SAMFUNDSFORHOLD (/TAXONOMY/TERM/9159) SANDHED (/TAXONOMY/TERM/9209)
SOLDATER (/TAXONOMY/TERM/9772) TOTALITARISME (/TAXONOMY/TERM/15419)
ÆGTESKAB (/TAXONOMY/TERM/11603)

ANMELDELSE

06 okt.21

(/users/ojvind-fritjof-arnfred-0)

Af Øjvind Fritjof Arnfred (/users/ojvind-fritjof-arnfred-0)

Skribent

Kalloccain siver ildevarslende rundt i blodet på jagt efter samme inderlige sandheder som det stof, bogen handler om.

Jeg havde hverken hørt om eller læst noget af svenske Karin Boye før 'Kalloccain', og nu tør jeg næsten ikke læse andet af hende. Hvad hvis det ikke holder mål med denne første oplevelse?

Romanen, som er udkommet i en flot dansk nyoversættelse, er en af de mest uhyggelige bøger, jeg længe har læst. Ikke fordi den springer rundt og prøver at skræmme sin læser ved hjælp af indgående beskrivelser af grusomhed eller ødelæggelse, for det gør den slet ikke. Med sin langsomt brændende uhygge minder den mere om et langsomt voksende giftudslip end om en pludselig altødelæggende eksplosion. Der er glimt af håb om en løsning undervejs, men hver gang den bliver udskudt, rykker undergangen tættere på.

Romanens jeg-fortæller Leo Kall er en videnskabsmand med en fast tro på staten og et ægteskab, der er stødt på grund. Han udvikler et sandhedsserum – det Kalloccain bogen har navn efter – og bruger det til at fremme sine professionelle ambitioner. Argumentet er ikke langt fra noget vi kender i dag: Det private er politisk, så det mest private – hvad folk egentlig går og tænker – bør også være kendt af styret.

Kalloccainet bliver hurtigt en sag for det hemmelige politi, og Leo Kall forestår en række tests på forsøgspersoner. I takt med at disses inderste sandheder dukker op til overfladen og rykker i den grundlæggende tanke om det private og ærlige forhold mellem mennesker, begynder videnskabsmandens egen tro på styrets ufejlbarlighed og oprigtighed at krakelere.

Det hele kulminerer, da han prøver at anvende Kallocainet på sin egen hustru og dermed åbner for en diskussion af deres forhold og af kærlighedens væsen, der er så modigt og interessant skrevet, at den næsten føles som bogens egentlige formål. Men kun næsten, for 'Kallocain' er en roman med meget på hjerte.

Hvis man har det mindste kendskab til nazismens og sovjetkommunismens metoder og historie, er det ikke svært at se, hvor Boye har hentet sin inspiration. Det er til gengæld svært – hvis ikke umuligt – i dag, at anmelde en bog fra 40'erne, der foregår i et dystopisk fremtidsunivers, hvor en totalitær regering, der ikke tåler modsigelse, styrer alt, uden at drage sammenligninger til George Orwells navnkundige 1984 (<https://litteratursiden.dk/boeger/1984>). Og når man læser Boyes roman, der er otte år ældre end Orwells (<https://litteratursiden.dk/forfattere/george-orwell>), er det ikke svært at se de to romaner som en slags litterær fætter og kusine.

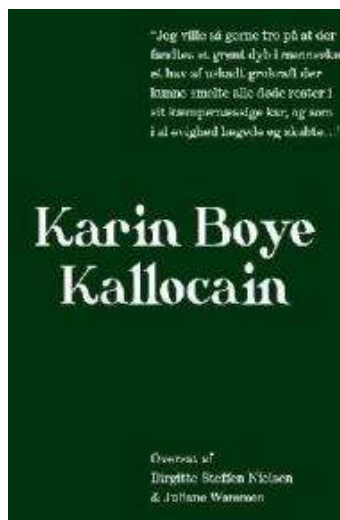
Men hvor Orwell gør hvad han kan for at stille hele den groteske fremtidskulisse op for sin nazi-sovjetkritik (teknologi virker altid en kende bedaget, når det bare er en fantasifuld fremskrivning af ting som bakelit-telefoner), nøjes Boye stort set med at lade sproget og de beskrevne dynamikker mellem ærekære embedsmænd og -kvinder, tale for sig selv. Resultatet bliver en inderlig og uafrystelig oplevelse af den trøstesløse totalitarisme, som man ikke på samme måde får i 1984.

Boyes bog er barsk, hård og smertefuld, men den er også en stor oplevelse som bliver hængende i hovedet, lidt ligesom man måske ville have det, hvis man havde fået en sprøjte med Kallocain.

BOGDETALJER

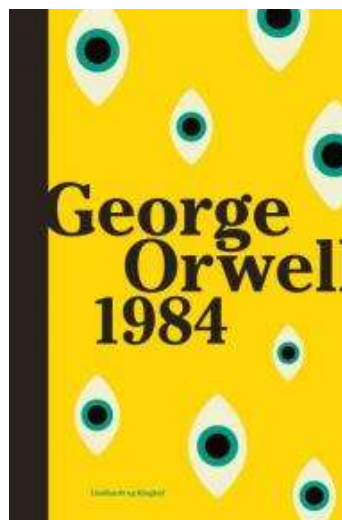

Utopier og dystopier i litteraturen

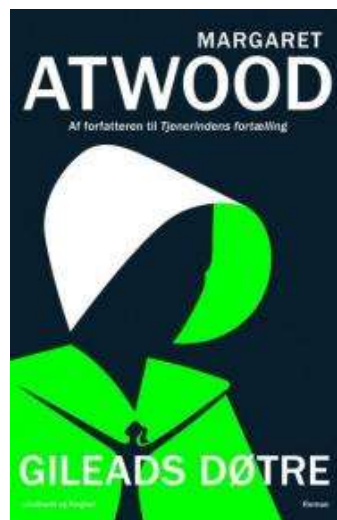

(/boeger/kallocain-roman-fra-det-21-aarhundrede-ved-bs-nielsen-og-j-wammen)

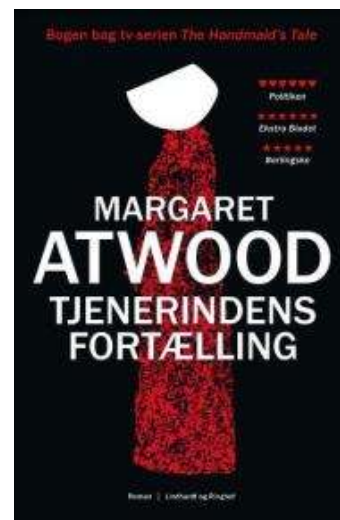
KALLOCAIN (VED B.S. NIELSEN OG J. WAMMEN)
(/BOEGER/KALLOCAIN-ROMAN-FRA-DET-21-AARHUNDREDE-VED-BS-NIELSEN-OG-J-WAMMEN)
Af Karin Boye

(/boeger/1984)
1984 (/BOEGER/1984)
Af George Orwell

(/boeger/gileads-dotre)
GILEADS DØTRE (/BOEGER/GILEADS-DOTRE)
Af Margaret Atwood

(/boeger/tjenerindens-fortaelling)
TJENERINDENS FORTÆLLING (/BOEGER/TJENERINDENS-FORTAELLING)
Af Margaret Atwood

VIS ANDRE BOGLISTER →

VIS HELE LISTEN →

Brugernes anmeldelser

0 anmeldelser

Log ind (/user/login?destination=/boeger/kallocain-roman-fra-det-21-aarhundrede-ved-bs-nielsen-og-j-wammen%23comment-form) eller opret en konto (/user/register?destination=/boeger/kallocain-roman-fra-det-21-aarhundrede-ved-